

Zdena Salivarová

Josef Škvorecký

Setkání v Torontu, s vraždou

spisy 26

Kapitola první, v níž se penzionovaný inspektor vrací do práce.....	5
Kapitola druhá, v níž si Anka nemůže dát pokoj, i kdyby stokrát chtěla.....	18
Kapitola třetí, v níž se inspektoru Sinclairovi potvrzuje staré podezření	22
Kapitola čtvrtá, v níž Anka znovu podlehne pokušení.....	30
Kapitola pátá, v níž se objeví hezká žena a tři muži s knírkem	34
Kapitola šestá, v níž si Anka leccos domýšlí	57
Kapitola sedmá, v níž inspektora inspirují platinové vlasy a objeví se opožděná svědkyně	64
Kapitola osmá, v níž Anka vyrobí z Fiony krasavici.....	79
Kapitola devátá, v níž se Murphy zaplétá a dr. Smola odkládá brýle	84
Kapitola desátá, v níž Sinclairovi volá inspektor O’Cuffy z Los Angeles	96
Kapitola jedenáctá, v níž Anka dává dvě a dvě dohromady.....	105
Kapitola dvanáctá, v níž skládačka začíná dávat smysl	111
Kapitola třináctá, v níž si Anka vzpomene na jednu maličkost.....	126
Kapitola čtrnáctá, v níž elévka Mallowayová složí u inspektora Sinclaire maturitu	134
Kapitola patnáctá, v níž se inspektor Sinclair o Miriam Mallowayové něco dozví a už nečeká	150
Kapitola šestnáctá, ve Winnipegu	157
Kapitola sedmnáctá, Happy Ending	163

Zdena Salivarová
Josef Škvorecký
Setkání v Torontu, s vraždou
spisy 26

© Zdena Salivarová and Josef Škvorecký, 2006

Copyright © Literární akademie, 2006

ISBN 80-86877-22-1

Kapitola první, v níž se penzionovaný inspektor vrací do práce

Mrtvá měla na sobě tmavomodrou barchetovou blůzu - informací o materiálu mi podala elévka Miriam - s naškrobeným bílým límečkem z nějakého jiného materiálu. Jak zápasila s vrahem, levý cíp límečku se ohrnul a zčásti zakryl strangulační čáru, která se táhla jako červené potvrzení smrti.

„Nač bys to odhad?“ obrátil jsem se na Freda Melvilla.

Daktyloskop si čáru prohlížel lupou, dlouho zkoumal ohrnutý límeček, pak odpověděl:

„Vypadá to na obyčejnej špagát. Kus prádelní šňůry, něco takovýho. Nenašli jste nic toho druhu?“

Zavrtěl jsem hlavou.

„Odnes si všechno s sebou. Opatrněj. Nic tu nezapomněl.“

Mlčky jsem ukázal na zaschlou krev na hřbetě ruky, kterou právě seškraboval seržant s divným jménem Gunga Stewart Islington. Ind to nebyl. Snad jeho matka četla Kiplinga. Neznal jsem ho, přišel na oddělení, když já už byl pryč, a sám neměl do penze daleko.

„Jo tohle!“ pravil Fred a obrátil se na seržanta. „Manikýru už udělal, Gungo?“

Seržant kývl:

„Pod nehtem na prostředníku zůstalo skoro půl inče kůže. Musí to bejt parádní škrábanec.“

„Tady ji ovšem drápnul on.“ Fred ukázal na hřbet dívčiny ruky.

„To jo,“ ušklíbl se Gunga. „Ale někde na těle bude pěkně podepsanej. Nejspíš na ksichtě. Půl inče kůže - musel si tam nalepit flastr jako hrom.“

Fred hleděl na mrtvou dívku zadumaně. Pak řekl:

„Je to dost neobvyklý. Škrtil ji zepředu. Její autogram bude mít na obličejí. Řek bych, že ho intimně znala. Asi ji obejmul a povedlo se mu navlíknout jí špagát kolem krku.“ Znova pohlédl na mrtvou tvář. Vyčníval z ní disproporční nos. „Obyčejně jde škrtič zezadu. Oběť nic netuší, vrah jí hodí smyčku na krk, ona instinktivně popadne provaz nebo kravatu, nebo čím to vrah

dělá, snaží se smyčky zbavit...“ Odmlčel se, pak zvedl obě ruce s prsty zkřivenými jako drápy. „Prala se s ním jak kočka!“ Sehnul se k mrtvé, maličko uvolnil zařatou pěst, vytáhl z ní několik vyškubnutých vlasů a strčil je do ziplocku. „Jako ženská.“

„Na DNA bude materiálu habaděj,“ pravil Gunga.

„A co teprve jestli byli nahý?“ zasmála se Miriam.

Její trochu vřeštivý hlas mě pohladil proti srsti.

„A to von ji potom voblík?“ ušklíbl se Fred.

Miriam ohrnula nos a ignorovala ho.

Vzpomněl jsem si na svou bývalou podřízenou, na elévku, později poručíka Shirley Churchovou, která si vzala syna starého Bullocka, pokračovala v policejní kariéře, a teprve po čtvrtém dítěti, druhé holčičce, opustila jako inspektorka službu. Nedočkávala jí však dát vale nadobro, opatřila si soukromou detektivní licenci, načež se jí telefonní hovory zpětinasobily. K žádnému příjmu to však nevedlo, protože případy manželské nevěry Shirley zásadně odmítala. Marně čekala, a pokud vím, dosud čeká, že jí zavolá manželka, které kdosi zavraždil muže – nebo naopak.

Kdykoli mi Shirley Bullocková podávala hlášení, stála v pozoru, a pokud chtěla něco říct, uváděla svá pozorování – většinou velmi bystrá – zdvořilým: „Jestli smím poznamenat...“

Miriam Mallowayová skákala člověku do řeči, hlášení odbývala s rukou v kapse, a jednou dokonce s cigaretou v ústech.

Když jsem se loučil, DNA se zrovna zavádělo. Do laboratoře přijali novou sílu, čerstvého magistra z kriminologie na Torontské univerzitě, mladíka jménem Desmond Clairman, který se všemu idiotsky hihňal, ale svému povolání rozuměl. Z přiožralé párty, kterou mi oddělení uspořádalo na rozloučenou a kde se pilo, jsem tehdy odešel předčasně a střízlivý jsem odjel druhý den ráno do Georgie k Moničce a k jejímu manželovi, reverendu Micahu Ginsburgovi.

Monička mu říká Mickey. Po svatbě se stal kazatelem v Jižní Karolíně, kvůli Moničce – aby byla nablízku rodičům – pak upro-

sil biskupa, aby ho přeložil do Scarborough v Torontu, ale první kanadská zima mu šla tak na nervy, že se brzo po líbánkách proměnil ve vzteklého a hádavého manžela a málem se s Moničkou rozvedli. Naštěstí mu v Hazlehurstu v Georgii nabídla místní televize třikrát týdně pořad v Biblické hodině. Vrátil se tedy s Moničkou na rodnou farmu ve Willacoochee v Georgii a metamorfoval opět v milujícího manžila, jakým pastor má být. Ve státech Florida, Georgia a Jižní i Severní Karolína konkuruje nyní Micah Billymu Grahamovi a vypadá to, že jeho biblické meditace převezmou stanice celostátní sítě. V poslední době přidal k zázkům v Káni Galilejské a vzkříšení Lazara i vědu a z kazatelny horlivě propaguje cosi, čemu říká Inteligentní plán. Pokud tomu rozumím, je to vědecká konkurence neodarwinistům, kteří proti ní, nevím proč, zuby nehty bojují včetně soudních žalob a rušení univerzitních kateder, kde někteří paleontologové Inteligentní plán přednášeli. Nevím, jestli jsou takové spory ve vědeckých debatách běžné. Asi ano.

První dva měsíce na penzi jsem tedy strávil na faře svého zetě, jehož hvězda na fundamentalistickém nebi rychle stoupala. Krásný kraj jižní Georgie, kolem městečka stinné hájky stromů, které jsem neznal, říčky plné odlehlých zákoutí, kde vlháká voda zvala ke koupeli, i když člověk s sebou neměl plavky. Kromě mnoha kostelů tam skoro stejně byly zastoupeny podniky v Micahových homiliích pravidelně zatracované – útulné jižanské bary. Vzdor fundamentalistům, ovládajícím svatostánky, tam šťastnou hodinku nikdy nezrušili, jako to udělali v pokrokové Kanadě. Za cenu jednoho drinku od pěti do sedmi pořád nalévali dva. Ne jako v Torontu.

Přes ty rajské poměry jsem po čase začínal trpět pocity příslavného hosta, který jako ryba třetí den atd. To už jsem na pohostinné farmě úspěšného kazatele a milující dcery načínal třetí měsíc. Nedalo se nic dělat. Rozloučil jsem se s plačící Moničkou a s jejím velebníčkem, jehož srdečný stisk ruky si nakonec vyžádal chirurgický zákrok na pohotovosti, a vrátil jsem se do rušného a stále rostoucího Toronta.

Tam jsem najednou neměl co dělat.

Někteří podobně postižení kolegové řešili ten problém neko-
nečnými partiiemi šachu v klubu, ale to mi vždycky připadalo
jako plýtvání logickými schopnostmi mozku na nesmyslné po-
hyby pitomých figurek. Několikrát jsem se pokusil odjet na ryby
v jezerech na severu, jenže po letech skoro denního styku se suro-
vostmi velkoměsta jsem si vypěstoval odpor k napichování červů
na háčky a k vytažování háčků zabodnutých do pater živých ryb.
Prý je to nebolí – kdo však byl kdy rybou, aby to potvrdil?

Zbýval golf a detektivky.

Snažil jsem se a Monica, moje žena, chodila na golf se mnou.
Zřetelně nerada, ale abych měl pohyb. Abych měl pohyb, zaká-
zala mi rovněž používat golfmobily a najímat nosiče té spousty
náradí, co je ke golfu potřeba. Klikaté procházky po kopcovitém
terénu s brašnou plnou holí na rameni mě však, mírně řečeno,
nezaujaly a nakonec, tentokrát k Moničině zřetelné úlevě, jsem
to vzdal.

Zbyly mi detektivky.

Ty mě zachránily. Asi proto, že jsem se držel klasiků. Očtené
svazky, zděděné po otci, mě vrhly zpět do mládí, kdy jsem bý-
val napomínán pro četbu pod lavicí, kterou mi učitelka často
zabavovala a vracela ji se zalepeným dopisem otci, z jehož tajné
zásoby jsem si ten literární kontraband vypůjčoval. Protože mě
moje řemeslo naučilo systematickosti, začal jsem od Adama
- Vraždou v ulici Morgue. A staříčké tátovy detektivky mě za-
chránily před smrtí ukousáním. Protože se v nich o vraždách
psalo decentně a bez velkých detailů, příběhy z dřevních dob
žánru mi v ničem nepřipomínaly hnus skutečných zločinů, jaké
bývaly mým denním chlebem. A tak jsem četl a četl.

Systematicky jsem pokračoval cestou značenou jmény, která
připomínala zvláštní a specifickou nevinnost zašlých, třebaže
v mnoha ohledech rovněž krutých dob: Wilkie Collins, Charles
Dickens, Emile Gaboriau, Robert Barr, Gaston Leroux, Anna
Katharine Greenová, Mary Roberts Rinehartová, Jacques Fut-
relle, Arthur Conan Doyle. Když jsem dospěl k R. Austinu
Freemanovi, začal jsem se zabývat myšlenkou, že na stará
kolena sepíšu historii některých svých případů. Jak to pojme-
nuju, jsem zatím nevěděl. Napadl mě sice titul, ale brzo jsem si
uvědomil, že nepřiliš lákavý a čtenáře neznalé Kanady značně
zavádějící:

Očima inspektora Královské jízdní policie.

Když jsem stál nad uškrcenou dívkou v Allan Street, pořád jsem ještě nevěděl, jak jinak svůj zatím nenapsaný opus nazvat.

Uplynul víc než rok od mého odchodu z Oddělení vražd na King Street West. Uhíhnaný mladík v laboratoři, Desmond Clairman, úctyhodně nabyl na důležitosti, Fred Melville na něho žárlil a Oddělení vražd postihla nezvyklá pohroma: jednadvacáté narozeniny sice hezké, jenže (mně) protivné elévky Miriam Mallowayové.

Celý můj tým je šel oslavovat do nově otevřené japonské restaurace Šibun, ale přecpali se tam syrovými rybami, dostali z nich prudkou otravu a octlí se v nemocnici. Až na Melvilla a Gungu, patrně proto, že měli mimořádně dobrý žaludek, a na oslavenkyni Miriam, která si místo syrové ryby dala ústřice a nebylo jí nic.

A mě požádali, abych tak na čtrnáct dní zaskočil za inspektora Bullocka, který v japonské hospodě dopadl nejhůř.

Stál jsem nad uškrcenou dívkou, která ani zaživa nemohla být žádná krasavice a teď, s rudou čarou smrti kolem krku, podobala se virtuálnímu strašidlu z hollywoodského hororu.

Rozhlédl jsem se po místnosti. U okna stál domovník a doktor Jenkins vedle mrtvé si už balil fidlátka. K vraždě podle něho došlo nejmíň dvanáct, spíš mnohem víc hodin před půl čtvrtou odpoledne, kdy nám domovník zavolal. Rovnýma nohama jsem spadl do svého starého světa, i když jsem v něm jenom zaskakoval. Poprvé od idylické sezony ve Willacoochee jsem měl pocit, že jsem naživu.

Zeptal jsem se:

„A vám večer telefonovala?“

„Jo,“ pravil domovník. „Už bylo půl sedmý, já byl utahanej jak stará...,“ zarazil se, pohlédl na krásnou Miriam a přehodil výhybku, což nebylo třeba: „... čokl, a neměl sem náladu hrabat se v jejím hajzlu.“

„Telefonovala vám *včera večer*?“

„Dyť to říkám! Dost *pozdě* večer.“

„Tak proč jste přišel až *dnes* v půl čtvrté *odpoledne*?“

„Měl sem i bez jejího hajzlu na dnešek fůru práce. Já nemám na krku jenom barák tady na Allan Street, pane inspektor. Mám ještě tři takový. Jeden tady kousek dál, taky na Allan Street, a dva na Prother Street. Dyž se ráno nevozvala, řek sem si, že si ten hajzlík možná spravila sama, anebo se šla vy...,“ opět zavadil pohledem o zrzavou policajtku a zbytečně se zarazil, „... anebo si to šla vodbejt do sankér. Je – to je: *byla* tam zaměstnaná. Tak sem šel na ty vostatní džoby.“

Znovu jsem se rozhlédl po obýváku. Zavražděná to tu udržovala ve vzorném pořádku, převrácené křeslo u kávového stolku nesvědčilo o nedbalosti, ale o zápase.

„Vona to byla dost protivná nájemnice,“ ozval se za mnou domovník. Rychle dodal: „I dyž vo mrtvejch a tak dále.“

„Hm,“ řekl jsem a opět jsem pohlédl na mrtvou. Byla dost při těle, z mrtvého obličejce vyčníval téměř zrudný nos. Ne orlí. Neforemný výběžek, něco jako bachratá hruška, mezi drobnýma očima blízko sebe, ve tváři do čtverce s náznakem knírku pod tou masitou bambulí. V bradě hluboký důlek, jaký prý sluší mužům. Jimmy Durante v sukních, napadlo mě. Chudák holka, jak by určitě řekla moje přítelkyně...

Odvrátil jsem se od nebožky k oknu. Za ním červánky, teplý večer indiánského léta, obloha nad řadou patrových a dvoupatrových domů růžová do ruda. Pak jsem přes domovníka sjel pohledem k malému stolečku vedle televizoru. Na něm stál telefon, pod telefonem zbrusu nový, velice sofistikovaný záznamník. Ukázal jsem na přístroj elévce.

„Miriam, spusťte to!“

Elévka vytáhla ruku z kapsy a klátivým krokem přistoupila ke stolku. Všichni zpozorněli. Z přístroje se ozval nejdřív bezvýrazný mužský hlas, ohlašující čas záznamu: „Pondělí, sedmého října, osmnáct nula pět,“ a potom hlas mladé ženské:

„Louiso, seš doma?“

Chvíli nic. Pak jiný ženský hlas:

„Bobbie?“

„No, já. Chtěla sem se tě jenom zeptat, jestli by sis nešla zatancovat?“

„Dneska nemůžu,“ pravil hlas zavražděné, protože to byla ona. Jmenovala se Louise Smithová a měla podivnou výslovnost. Moje prokletí? Pomyslel jsem si trpce, jenže trpkost se mísila s něčím teskným. Měl jsem silný dojem, že tu výslovnost, ten přízvuk znám.

Ne dojem. Věděl jsem to.

„Možná příští tejden,“ pokračoval hlas. „Budu ti to moct říct zejtra ráno. Teď tu něco mám.“

Zavěsila. V přístroji cvaklo a hned nato znova, jak se vypnul a opět zapnul, mechanické hlášení: „Pondělí, sedmého října, devatenáct nula pět.“ Muž, který promluvil potom, pravil chmurně: „Louise?“ Majitelka bytu však sluchátko nezvedla. Volající opakoval ještě třikrát, s kratšími a kratšími přestávkami: „Louise... Louise... Louise!“ Odpovědi se nedočkal a začal škemrat. Louise, nezlob se! Nezlob se! Já sem vů! Louise! Prosím tě!“ Na dlouhou dobu se odmlčel a nato rádoby rozhodným tónem: „Já přídu! Musím tě vidět! Louise! Miláčku! Já... já přídu! Já vim, že seš doma!“ Opět pomlka, pak: „Louise, seš tam?“ Dlouhé mlčení. Potom kategoricky. „Já du!“ a muž zavěsil.

Byla Louise doma a nechtěla mluvit s milencem, s nímž se zřejmě pohádala? Pokusil jsem se představit si milence téhle milenky, a nepodařilo se mi to. Anebo byla milenka doma, ale už mrtvá? Mezi tím, co volala Bobbie, a tímhle škemralem, jenže možná nebezpečným škemralem, uplynula hodina. Za tu dobu se mohlo leccos stát. Ale jestli byla doma a ještě živá, jenom s volajícím nechtěla mluvit – a jestli on k ní skutečně přišel, potom... Názor doktora Jenkinse nevyklučoval vraždu v kteroukoli dobu po osmnáct nula pět v pondělí.

Obrátil jsem pozornost zpět k záznamníku. Neutrální hlas mechanické nahrávky právě oznamoval: „Úterý, osmého října, devět třicet.“ Naskočil ženský hlas, nikoli hlas Bobbie. Nemluvil anglicky, nerozuměl jsem mu, ale už jsem to věděl jistě. Moje líbezné prokletí. V minulosti mě zavedlo po mnoha nijak líbezných stopách k policajtskému cíli. Anna Lomnická bude hlasu na záznamníku nepochybně rozumět.

Potom už známý hlas, anglicky. Bobbie. „Louiso, kde seš? Je deset pryč! Zavolej!“ Ozvala se ještě dvakrát, v jedenáct a v poledne, kdy oznámila. „Jdu na oběd, Louiso. Prosím tě, zavolej! Já nevím, jestli se ti něco nestalo...“ odmlčela se. „Jestli nezavoláš po vobědě – já snad..., já nevím...“

Sotva záznam skončil, zazvonil telefon. Mrkl jsem na hodinky, bylo za pět minut pět. Miriam pohotově, aniž na mě aspoň pohlédla, zvedla sluchátko a houkla do něj hlasem zkušené profesionálky. Ne policejní profesionálky:

„Halóóó??“

Natočila sluchátko směrem ke mně, přistoupil jsem těsně k ní. Ucítil jsem vlezlou vůni santalového dřeva, což bylo ve službě proti předpisům, ale už se ozval rozčilený mužský hlas a byl slyšet tak dobře, že snad volal na lesy:

„Louiso! Louise! Mně je to děsně líto! Strašně! Nezlob se! Louiso! Já sem měl včera v hlavě! Já dyž se napiju, tak nevím, co říkám, dyť mě už znáš! Louiso! Louise!“ zmlkl. Po chvílce: „Seš tam, Louiso...? Louise...?“

Miriam na mě pohlédla zelenýma očima. Hodily se jí k zrzavým irským vlasům, ty se ale příliš nehodily pro policajtku. Byla tou hřívou strašně nápadná. A voňavka ve službě...

Nebo snad, co jsem odešel do penze, zmírnili předpisy?

Zamračeně jsem přikývl.

Miriam pravila hlasem holek z Sherbourne Street, které jsem tam při ranní procházce často potkával. Z kostela nešly.

„Kdo volá?“

Telefon mlčel. Volajícimu bylo asi trapné, že se shodil před cizí ženskou. Miriam mlčení přerušila zase tím drze nevlídným hlasem:

„Lousie si vodskočila, pane... pane...? Jak se menujete? Já sem její kámoška.“ Mlčení. Potom netrpělivě: „Tak mám něco vyřídit nebo co...?“

V telefonu hlasité oddechování. Nato:

„Řekněte jí, že... že volal Jimmy. Vona... vona ví...“

Jimmy zavěsil.

Miriam zavěsila taky a já se na ni skoro obořil:

„Proč jste, proboha, mluvila jak holka z ulice?“

„To je přeci kamufláž, ne?“

„Kamufláž! Ten chlap se vás lek! Ten už se neozve!“ Ostentativně jsem obrátil oči ke stropu a hned jsem toho zalitoval. Jakživ jsem nebyl na podřízené nevlídný. Holka je mi protivná, nechová se, jak by měla. Jak jsem na to byl ve službě zvyklý. Takhle předpisy určitě nezmínili!

Cítil jsem, jak mi stoupá krev do hlavy. Je ze mě nerudný – je ze mě...

Dědek!

Zařal jsem zuby a řekl jsem odměřeně:

„No, aspoň víme, že se jmenuje Jimmy, že byl se zavražděnou v intimním vztahu a že den před vraždou se mezi nimi něco stalo. Patrně něco zaviněného alkoholem.“

Miriam se tvářila uraženě. Opět jsem se neovládl.

„A nevíte, že používat ve službě parfém se neshoduje – není na místě?“

„Byla jsem včera v divadle a ta voňavka je děsně trvanlivá. Já se ráno sprchovala snad hodinu! Asi je to houby platný, když jste to cítil.“

„Kupte si něco, co nečpí jak...“, zabručel jsem – a uvědomil jsem si, že jsem zabručel. „Příště tím šetřte, když víte, že druhý den máte službu.“

Okamžitě mi bylo trapně.

„To bych nesměla...“, vylétlo z elévky vzpurně, ale přerušil ji mechanický hlasatel: „Sedmnáct nula jedna...“, potom podruhé ženská, která mluvila jazykem mé přítelkyně. Dost rozdurděně a brzo zavěsila.

Otevřenými dveřmi ložničky vedle zazněla za průčelní stěnou televize. Někáká talk show. Domy v téhle čtvrti zřejmě nestavěli na staletí.

Užuž jsem se obrátil na Freda Melvilla, když se záznamník znova zapnul a po mechanickém hlášení ještě jednou Bobbie:

„Je pět pryč, Louiso. Musím domů, k tobě dneska už nemůžu. Zavolám ti ráno.“ Malá pauza, potom: „Mám strach, jestli se ti něco nestalo.“ Hlas se nepatrně zatřásl. Z vedlejšího bytu slabě zaburácel umělý smích diváků talk show. Obrátil jsem se na Freda Melvilla:

„Zavolej soudci Tomkinsovi. Napíchnem linku.“ Pak jsem se zeptal domovníka, který trpělivě stál v pozadí:

„Kdo bydlí vedle?“

„Náká Mortonová. To je tady nejstarší nájemnice. V tomhle baráku bydlí už dobřejch dvacet let. A už nejmíň deset je na vozejku.“

„Počkejte tady, půjdu tam sám,“ řekl jsem týmu. „Tolik policajtů by ji mohlo polekat.“

„Já jsem hotov,“ pravil doktor Jenkins.

„Já ne,“ ozval se Fred, který právě otvíral skříňku s daktylo-
skopickým náradím.

„Dobře. Doktore, děkuju.“ Krátce jsem se zamyslel, pak jako
důkaz sám pro sebe, že jsem pánem vlastní vůle: „Vy pojdte se
mnou, Miriam. Vás se nelekne.“

„Jen jestli,“ řekl uštěpačně Fred.

„Ty mně můžeš víš co?“ odsekla Miriam.

Domovník na ni překvapeně vyvalil oči a já musel napsat
vůli k prasknutí.

O příbytku staré paní vedle se sotva dalo říct to co o nebožce
Smithové. Na popis jejího pokoje by musel být někdo jako Dic-
kens, mým schopnostem se to vymykalo. V duchu jsem se zmohl
jenom na otřelou metaforu, jíž se charakterizuje obydlí prasat.

Paní Mortonová nám přijela otevřít na vozíku. Nebylo to
žádné moderní vozidlo pro pohybově postižené. Žádné baterie.
Jenom dvojitě kolo po obou stranách sedadla, menší se nedotý-
kalo země a používalo se k ručnímu pohonu. Paní Mortonová
vzbuzovala na první pohled soucit. Seschlá, křehká, vyhublá
stařenka s vyšisovanými očima za tlustými skly. Když jsem jí
ohleduplně oznámil, že její sousedku někdo zavraždil, odpově-
děla slabounkým, ale jasným hláskem a vůbec ne dojatě:

„To já vim.“

„Jak to, že to víte?“ obořila se na ni Miriam. Škublo to se mnou,
ovládl jsem se.

„Přeci sem si to domyslela. Krz tu stěnu je všechno slyšet. Ro-
zumět moc není, ale vy ste dělali randál. Tady sou strašně tenký
stěny, nevím ani z čeho. Z cihel to nebude, slečno - nebo paní?“

„Policejní elév Mallowayová,“ pravila Miriam upjatě.

„Elév?“

„Ano. Policejní elév.“

Skočil jsem jim do řeči:

„Takže vy jste, paní Mortonová, možná slyšela, že se tady vedle
včera večer dělo něco mimořádného?“

„Aby ne, pane...?“

„Inspektor Sinclair.“

„...pane inspektor. Už sem spala, ale ten rambajz mě vzbudil. Prali se tam. Totiž - to sem si myslela včera. Že se perou.“

„Nezaslechla jste, o čem mluvili?“ ozvala se Miriam téměř výhrůžně.

„Dyt' vám povidám, že se prali. Copak se při tom mluví? Jo, slyšela sem nějaký hekání a - co člověk prostě slyší, dyž se vedle perou - nebo taky třebaš dělaj něco podobnýho. Jenže krz zed' neni rozumět. Akorát je slyšet.“

Řekl jsem:

„Nějaké výkřiky jste neslyšela? Rány? Chroptění?“

„Výkřiky žádný. Něco bouchlo. A jako vzdechy, snad. Jenomže, pane inspektor, tam se něco dost - no, podobnýho dalo už dost dlouho. A skoro denně.“

„Někdo se tam pral?“ Miriam, tónem zlého policajta. To měla možná ze školy. Jenže nechápala, že není výslech jako výslech.

„No - né zrovna pral, paní - elévko. Ale - abych tak řekla - no vona tam ta slečna měla postel přiraženou až ke stěně.“ Odmlčela se, upřela vyšisované oči na mou elévku. „Víte přeci, co myslím?“

„Aha,“ pravila Miriam a zarděla se. Nad svým překvapivě dlouhým vedením.

„Je to tak,“ přisvědčila paní Mortonová. „Teďkon poslední dobou jenom večír. Ale eště donedávna taky vodpoledne. Mně to - žejo, rozčilovalo. Dávám si vodpoledne šlofika. Jenomže taky mi to zas vrtalo hlavou, že. Vodpoledne i večír - dyt' ta slečna chodila do zaměstnání. No řekněte sama, slečno!“

Miriam však neřekla nic. Všiml jsem si velkého kalendáře na stěně s obrázky kanadské přírody. Byly na něm nějaké záznaky. Obrátil jsem se ke stařence, vyšisované oči se nyní upíraly na mě.

„Jo, jo,“ pravila paní Mortonová. „To víte, pane inspektor. Nemám co dělat, na televizi furt čumět nejde, tak sem - no, měla sem si snad zacpat uši? Co myslíte?“

Usmál jsem se.

„V našem zájmu jistě ne.“

„Vidte. Tak sem si to tadyhle zapisovala. Koukněte se.“ Paní Mortonová předjela se židlí pod kalendář a jala se ukazovat hu-beňoučským prstem. „Tady: v půl vosmý a eště jednou ve tři čtvrtě na devět, dycky dvakrát. A tadyhle...,“ zalistovala v kalendáři

nazpět. „Jo. Tadyhle to bylo naposled vodpoledne, v pátek. Ve tři. A tady, v úterý, vodpoledne i večír. Večír třikrát.“

„Můžu si ten kalendář vypůjčit? Jenom na den na dva.“

Paní Mortonová se zamyslela.

„No, doktor přijde v pondělí – ale vrátit!“ skoro na mě vykřikla.

„Nebojte se. Dám vám na něj potvrzení...“

„To se neovtěžujte. Ale vrátit!“

Sundal jsem kalendář ze stěny a sroloval jsem jej do trubičky. Miriam se pokusila uplatnit.

„Mluvit jste vedle nikoho neslyšela?“

Stařenka si ji změřila poloslepým pohledem a nevlídně pravila:

„Ale jó. Jenže dyť vám říkám, že krz stěnu neni rozumět. Akorát je slyšet. Voni toho taky moc nenamluvili a mezitím – bylo slyšet tamto, žejo. To víte,“ zamrkala na elévku. „Někdy mezi tím taky možná šeptali. To neni slyšet vůbec.“

Miriam se honem zeptala:

„Ven vy se nedostanete, paní Mortonová?“

„Prosim vás, slečno! Venku bych se bála. Já mizerně vidim a tady je na ulici pěcknej provoz. Víte, kolik mám dioptrií? Rači vám to neřeknu. Depak,“ zavrtěla hlavou. „Jenom vobčas vyjedu v tomhle vehiklu na chodbu, tam se nic neděje, tak jezdim sem tam, abych měla nákej pohyb, a zpátky k televízi. Akorát – to vás bude zajímat a vašeho bosse taky,“ stařenka zkřivila ústa do lišáckého úsměvu. „Akorát včera sem tu večír natrefila na chlapa, kerej vystoupil z vejťahu, zaťukal u sousedky, vona votevřela a von zapad dovnitř.“

Pohlédla na nás vítězně.

„Víte, kolik bylo hodin?“ pravila Miriam zkoprněle.

„Už bylo tma,“ řekla stařenka. „Kolik hodin, nevim. Ale venku už bylo tma.“

„Jak vypadal ten muž?“ zeptal jsem se.

„To vám taky nepovim. To víte, voči. Akorát že byl dost vysokej, na sobě měl náký jako strakatý sako, a jak po mně blejsknul voči – nebo teda, votočil ke mně ksicht – tak se mi zdálo, že pod nosem má knír. Nebo možná spíš knírek. Jako míval Clark Gable. A snad byl taky hezkej. Frajer, víte? Z Balíkova. Ale jak vypadal, až na to, že měl knírek jako Gable, anebo krátce a dobře nákej knír, to říct nemůžu. To víte, voči!“

„Bude to profesionál,“ uvítal mě Fred. „Uklidil po sobě jak vzorná hospodyňka.“

„Otisky veškeré žádné?“

„Nikde nic. Zřejmě utřel kliky, pelesti postele, všechno, na čem se obvykle něco najde. Sklenice, talíře, příbory čerstvě umytý, byteček jako klícka.“ Podíval se na hodinky a vzdychl. „Projdu to ještě jednou. Takže mám noční. Dobrou noc, inspektore!“

Kapitola druhá, v níž si Anka nemůže dát pokoj, i kdyby stokrát chtěla

Sotva jsem ráno otevřela oči, sáhla jsem po novinách. To už je taková moje adikce. Hrnek kafe, cigareta a noviny. I když máme televizi a dnes už i internet. Nejlepší je mi u stolu v kuchyni s hrnkem kafe, cigaretou a novinami. Tony se diví, proč je stále předplácím. On si ráno pustí televizní zprávy, zběžně na ně koukne, pak vzdychne, co je pořád ve světě hrůz, co je všude lumpů a darebáků a podvodníků, válek a přírodních pohrom, pak to vypne a jede do ordinace. Já si dávám na čas. Brouzdám v těch stránkách a hlavně se mohu vracet, zjistit, co se děje na druhém konci Kanady, sledovat různé nabídky a sejly a vystříhnout si, co mě zaujme. Na rozdíl od Tonyho mám už na to čas. Už se nehoním jako dřív. Od toho mám zaměstnance, i když někdy... Ale jde to.

A tak, sotva jsem ráno otevřela noviny, zjistila jsem, že budu asi mít zas o práci postaráno. I když tuhle práci nijak nevyhledávám. Prostě mi spadne do klína.

„Na tohle se podívej, Tony,“ poklepala jsem na snímek v rubrice zločinu v Ontariu. Tony se znechuceně zašklebil, ale podíval se.

„To mi nic neříká, Anko,“ mrkl na malou fotku ženské tváře. *Louise Smith, zavražděna ve svém bytě v pondělí ve večerních hodinách. Po pachatelích se pátrá.*

„To je přece Lojzka Šmídová, dcera kolegyně z Hygie. Taky pak utekla. Ale dost dlouho po nás. Nepamatuješ se na ni?“

Tony zavrtěl hlavou.

„No jo. Ty si pamatuješ jenom ty hezký, vid?“ usmála jsem se. „Chudák holka. Když se objevila tady v Torontě, přišla za mnou na trvalou. Přistěhovala se z Winnipegu, kde načas zakotvila. Tam prej chcípnuł pes. Chodila si ke mně kupovat kosmetiku a udržovat ondulaci. Taky si změnila jméno ze Šmídové na Smith a z Aloisie na Louise. Řekla mi, že chce bejt Kanadanka.“

Znova jsem se podívala na fotku v novinách.

Ano, je to ona. Lojzka. Takový obličej se hned tak nezapomene. A žádná kosmetika mu bohužel nepomůže. Chudák Loj-

zina. Fotka byla civilní, z doby zaživa, ne snímek, jaký pořizují policejní fotografové na místě činu. Jenže, pomyslela jsem si, snad cynicky, na tom obličej by nic zkazít nemohl ani policejní fotograf.

Pod zprávou bylo ještě pár řádek: Policie pátrá po svědčích, kteří zavražděnou v poslední době viděli, kde a s kým. V bytě se nenašly žádné stopy po vloupání. Vrahem je patrně někdo, koho znala.

Vzdychla jsem:

„Jaký štěstí asi v Kanadě hledala?“

„Anko,“ pravil Tony. „Jaký štěstí choděj český holky hledat do ciziny? Najít prachatýho chlapa, chytit ho a už nepustit.“

„Ty seš ale cynik, Tony.“

Tony se opět zašklebil a vrátil se k svému Globe & Mail. Nešel dnes do práce, musel připravit zprávu o nějakém svém výzkumu. O jeho výzkumy jsem se dávno nezajímala, protože zprávy psal lékařským mumbo-jumbem, kterému nebylo vůbec rozumět.

Něco mě na té smutné zprávě z novin ale zaujalo.

Lojzka ke mně do salonu přivedla před časem jinou Češku, Helenu McIntirovou. Prý kamarádka ještě z Prahy. Její pravý opak, potvrzující to dost pochybné, jenom občas pravdivé pravidlo, že hezká kamarádka si vybere ošklivou, aby líp vynikla. To Helena neměla zapotřebí. Vynikala i bez sousedství Lojziny Šmídové. Přírodní plavovláska s dokonalou pleťí i bez nalíčení, od hodiny by mohla dělat fotomodelku. Třeba i ve spodním prádle. Anebo i bez.

Jak už to chodí, český lahůdkář, řezník, zubař, cestovní kancelář, a hlavně kadeřnice, to jsou informační střediska nás krajánků. Můj salon není výjimka. Lidi si rádi povídají o sobě i o druhých. Nejen Češi. Bez drbů by to nešlo nikde na světě.

Helena byla podivuhodně přímočará. S ošetřovatelským diplomem z Prahy, který si nostrifikovala poměrně bez potíží, protože v Kanadě je nedostatek ošetřovatelek, dostala na Lojzčinu – tedy už Louisinu – radu místo v malé nemocnici Armády spásy Bon Coeur. S pracovním povolením časově omezeným na dva roky.

„Jenže já se vracet nebudu, paní Lomnická. Leda na návštěvu. Já se tu vdám. Za pracháče, pochopitelně. S láskou jsem si už v Praze užila svý.“

„Ta její velká láska,“ řekla mi jednou Lojzka, „byla dost průšvih. Já se nestačila divit. Za Helenou páčil kdekdo, moc cavyků s tím nenadělala, však víte, co myslím, a najednou jí snad přeskočilo. Zabouchla se. Ale opravdu, paní Anno. Zabouchla, a do ženatýho s třema dětma a eště k tomu katolíka. On se pochopitelně nechtěl rozvést, nebo ani nemoh, tak se Helena sbalila a odjela do Kanady. No a tady se jí povedlo, za čím šla.“

Opravdu se jí to povedlo a docela jsem jí to přála. Dávno než jí pracovní povolení vypršelo, chopila se Helena báječné šance. Zalasovala, kde jinde než u nich v nemocnici, doktora McIntira, šéflékaře, který se právě po několikaletém manželství rozváděl.

„To má tak někdo štěstí,“ vzdychla tenkrát Lojzka. „Vidíte, a už má bejby! Krásný zlatovlasý. Sice jim to taky trvalo skoro dva roky, jenže *all's well that ends well*, že ano, paní hraběnko? A navíc ten její je zazobanec, k dědictví po rodičích zdědil teď po bezdětným strejčkovi dalších pár milionů, takže medicínu dělá už jen pro zábavu.“

Myšlenky se mi vrátily k té nešťastné, nehezské, mrtvé Lojzině Šmídové. Štěstí neměla v ničem. Se svým zevnějškem se snažila dělat, co jenom šlo. Hezky se oblékala, česala, pěstovala, držela dietu, a pořád byla stejně nepřítažlivá. To je slabé slovo.

„Co říkáte, paní Lomnická, co kdybych si dala udělat plastiku? Že by mi srovnali ten můj frňák, vyhladili vrásky, eventuelně zmenšili stehna a zvětšili prsa. Taky zuby bych si měla dát do pořádku. Jenomže, žejo, za ten plat, co mám v laborce, pořídím akorát těch pár šminek a něco málo na sebe.“

To, co Heleně, se jí samo sebou nepodařilo. Ani nemohlo.

Uvažila jsem si ještě jedno kafe a opět jsem se zadívala na tu fotku. Někomu příroda nadělí, někomu ne.

Ani chlapa jí Pánbůh nedopřál.

Vzpomínala jsem, co mi o ní vyprávěla Helena. „V Praze byla v jednom kuse zamilovaná, tak ob dva měsíce, vždycky do ji-

nýho. Jednou i do hrbatýho, a on ji odkop jako všichni před ním. Jednou dokonce do – jak se jim říká – co jdou po holčičkách hodně pod zákon?“

„Pederasti?“

„Nojo. Tak tohle byl pederast, a myslím že i buzík, a Lojzina za ním lezla, jako kdyby to byl Apolón. No, on docela byl. Ale když promluvil, každej hned věděl, na čem je. Znáte to? Takový – jako kdyby se mazlil – prostě sotva otevřel hubu. Nakonec dostal za zneužití nezletilý pět let.“ Helena vzdychla. „A takovejch bylo – nejmíň pět! Spíš víc.“

„Chudák holka,“ řekla jsem tenkrát. „I hrbatýho...“ a Helena mě přerušila:

„Kdyby jen hrbatýho. Jednou pálila za takovým křivonožcem, kterej chodil vo dvou holích, a někdy dokonce jezdil na vozejku. Ale byl to dramaturg v Tyláčku, víte, intelektuál z tý operety v Nuslích. A ten, paní hraběnko, ten jí dokonce nakonec přef..., myslím, s tím se, řekla bych, přeci jen vyspala. Vsadila bych se, že jo, protože si od ní vypůjčil deset tisíc na věčnou oplátku. Myslím, že kvůli tomu taky zdrhla.“

Ponořila jsem se do té vzpomínky, že jsem málem zapoměla, kde jsem. Chudák, chudák holka. A kdo ji zbavil života a proč?

Vzdychla jsem, jako ve vzpomínce Helena, jenže jinak, zvedla jsem se, dala jsem pusu Tonymu a odjela jsem do práce. Vlastně na berňák.

Když jsem za sebou zavřela, zaslechla jsem ještě z obýváku telefon, ale už jsem se nevracela. Bude to pro Tonyho. Jeho spolubadatel s ním patrně chce něco konzultovat tím jejich mumbo-jumbem.

Kapitola třetí, v níž se inspektoru Sinclairovi potvrzuje staré podezření

Večer už jsem Anně nevolal. Nevím proč. Víím. Nemohl jsem se k tomu odhodlat. Vzkazu cizí řeči jsem nerozuměl, jenomže pro mě to cizí řeč nebyla. Nerozuměl jsem jí, jenom jsem ji znal. Měl jsem mizernou noc. Myšlenky mi pořádaly honičku v hlavě. Vzkaz známou, nesrozumitelnou řečí je pro případ vraždy v Allan Street víc než důležitý. Než zavražděná Louise Smith přišla do Kanady, jmenovala se asi nějak jinak. Má přízvuk, ten znám, a ženská ze záznamníku, která se jí tou známou, avšak nesrozumitelnou řečí nedovolala, volala zřejmě najisto. Ergo...

Podezření, že i v penzi mám stejně štěstí - nebo smůlu - na lidi té známé řeči, v průběhu noci zesílilo.

Proč jsem Anně nezavola? A znovu vzpomínky. Na případy, o nichž jsem napsal hlášení, jako bych vraha vypátral sám, ačkoliv jsem věděl, že to bylo trochu jinak.

Že to bylo jinak.

Něco se ve mně vzpříčilo. Profesionální pýcha? Ani jeden, ani jeden ten případ bez...

Polil mě stud a umínil jsem si, že to zítra napravím.

Ve středu ráno jsem jí zavola, ale zvedl to její manžel.

„Dobrýtro, Tony. Anna není doma?“

„Před chvilkou odešla, Harolde,“ pravil Tony vesele a já měl, jako vždycky - a jako vždycky absurdní - pocit provinění.

Hloupost, svědomí mám čisté. Za něžné city člověk nemůže. Může jen za to, co s nimi udělá.

Jenže málo platné, kde vlastně v téhle věci začíná provinění? A kde končí?

„Asi tak za čtvrt hodinky, možná dřív, bude v saloně na Yonge,“ řekl Tony tónem jako vždycky - od té doby, kdy se věc mezi námi vyjasnila - přátelským. „Poslyš,“ pokračoval jen napůl vážně, „ty ji chceš zase zatáhnout do nějakého svého krváku, příznej se!“

„Potřebuju ji jako tlumočnici.“

„Nějaký krajánek zas někoho sejmul, co?“

„Nevím jestli krajánek. Jedna krajanka v případě nepochybně figuruje.“

„Jak?“

„To se, doufám, dozvím, až mi tvoje žena přeloží vzkaz, který nechala na záznamníku v bytě zavražděné.“

„Tak jí zavolej,“ pravil Tony lehkomyšlně. „Ale prosím tě, Haroldo, zůstaň jen u toho tlumočení, jo? Dedukci si ponech pro sebe!“

Zasmál jsem se:

„Nemůžu zaručit, že pouze u tlumočení zůstane tvoje žena. Přeju ti hezký den.“

Když uplynula asi tak ta čtvrt hodinka, zavola jsem z kanceláře a ozvala se černá Beulah. Bosska prý musela na Daňový úřad. Sebral jsem tedy svůj nemocí poničený tým, zrzku Miriam a Freda Melvilla, který, měl jsem dojem, se o ni mimoslužebně zajímá, a ona je ve stadiu odmítání, a odjeli jsme do Bon Coeur. Seržanta Gungu střevní problém konečně taky dostihl.

Cestou jsem uvažoval, že zbytek poničeného týmu mladého Bullocka měli dočasně převelet jinam, spíš než mě vytrhovat z četby detektivních klasiků. McCloskeymu přeci taky zrovna marodí Daylipp a Dillinghamovi odešla minulý týden seržantka Beatrice na mateřskou dovolenou.

Jenže vlastně... od mladého Bullocka je to hezké. Myslel to dobře, a já...

Tomuhle případu musím přijít na kloub. Už abych ospravedlnil Bullockův přátelský dobrý úmysl.

Nemocnice Dobrého srdce byl supermoderní ústav, vystavěný Armádou spásy z multimilionového odkazu jejich generála, albertského olejáře, a jeho vdovy, která ve slušivé uniformě manželovy armády po nedělích celý život poctivě bušila do tureckého bubnu. Olejář neměl děti a vdova neměla nic na práci.

Asi před dvěma lety se v Bon Coeur začaly dělat testy DNA. Dobrosrdečný institut v tom však předstihla Nemocnice hory Si-

naj a naše oddělení dočasně používalo jejích služeb. Než najali Clairmana, toho čerstvého absolventa kriminologie Torontské univerzity.

Šéflékařem v Bon Coeur byl úspěšný gynekolog McIntire, jehož jsem znal, protože moje žena Monica byla kdysi jeho pacientkou.

Zpráva o zavražděné laborantce se v Bon Coeur už rozkřikla. Nemuseli jsme vysvětlovat, proč tu jsme. Dr. McIntire, vysoký černovlasý chlapík, mě hlasitě pozdravil jako starého známého a zavedl nás do laboratoře, kde nebožka Louise Smithová pracovala.

„Její smrt je pro nemocnici citelná ztráta,“ pravil důležitě. „Patřila k nejlepším laborantkám, jaké jsem kdy kde měl. V Ženské nemocnici na College Street – tam jsem začínal – se tehdy ovšem testy DNA ještě nedělaly, ale stejně. Louise byla ve svém oboru jednička.“

McIntire mluvil skoro jako velitel granátníků. Bylo ho slyšet možná až ve sklepě. Když se tenkrát Monica vrátila z vyšetření, řekla mi, že pacientkám je McIntire jistě nebezpečný, neboť je to máčo jak hrom. Přede mnou si dával pozor, pravila, protože ví, že můj manžel je detektiv.

McIntire otevřel dveře laboratoře, pokynul nám, abychom šli dovnitř, a omluvil se, že má na pohotovosti neodkladnou operaci.

V laboratoři vstal od pultu se zkumavkami statný blondýn s polovičními brejličkami na nose a přes ty na mě pohlédl.

„Dr. Millwedding?“ zeptal jsem se.

Zavrtěl hlavou.

„Ne, dr. Millwedding je na dovolené. Já jsem tu na stáži z Evropy. Dr. Smola.“

Přízvuk Anny Lomnické.

„Z Prahy?“ usmál jsem se kysele. Muž v brejličkách se zarazil, ale hned se usmál taky, a přívětivě.

„Můj přízvuk, že, pane profesore Higginsi?“

Upjatě jsem pravil

„Inspektor Sinclair, Oddělení vražd, Královská jízdní policie.“

Kdo je profesor Higgins, jsem věděl, protože Monica si koupila *My Fair Lady* s Audrey Hepburnovou na videu a pouštěla si to snad každý týden. Řekl jsem:

„Nejsem sice ani zdaleka tak schopný, jako byl profesor Higgins, ale mám zvláštní štěstí na vaše krajany, pane doktore.“

Tentokrát se kyselé usmál dr. Smola.

„Máte také dobrý sluch. Zřejmě jdete kvůli té dívce. Ano, byla to moje krajanka. A nebyla v tomhle špitále sama. Šéfova paní manželka má přízvuk jenom o něco slabší než já.“

To jsem nevěděl. Paní McIntirová? V duchu jsem si udělal poznámku. A zadoufal jsem, že do třetice všeho dobrého, a dost! Už žádné krajany! Ujistil jsem se:

„Myslíte manželku pana primáře? Dr. McIntira?“

„Ano. A ta...“ dr. Smola zaváhal, „...zavražděná byla její přítelkyně.“

„Louise Smith?“

Dr. Smola si sundal brejličky a začal si je čistit kusem lesklé látky, který vytáhl z kapsy. Než mi odpověděl, ozvala se dívka v bílém plášti vedle něj.

„Ona se tak nejmenovala, než imigrovala do Kanady. Měla ale podobné jméno – nějak jako – Smidova. To ‚ova‘, říkala, je ženská koncovka. Její otec se jmenoval pan Smid.“

„Šmíd,“ pravil dr. Smola a brejličky si zase nasadil.

Obrátil jsem se k němu.

„Vy jste ji znal už v Praze?“

„Ne. Až tady.“

Zaváhal jsem, jestli se mám zeptat. Jenže najednou se ozvala Miriam, bohužel v roli zlé policajtky. Jak tohle střevo mohlo v Akademii prospět? Hezká, ale – loupl jsem po ní očima, protože se na doktora Smolu obořila, jako kdyby byl důvodně podezřelý z kanibalismu:

„A co paní McIntirová – tu jste v Praze taky neznal? Nebo znal? Co?“

Zamračila se na chudáka stážistu jako černá noc duše. Pak si všimla, že na ni hledím, zrudla jako včera v bytě paní Mortonové a vzdorně pohodila hlavou.

Dr. Smola odpověděl tím zatraceným přízvukem, ale klidně:

„Tu jsem znal. Když jsem pracoval ve Všeobecné, dělala tam zdravotní sestru.“

Musel jsem si přiznat, že tohle není zbytečná informace. Jenže kvůli ní si Miriam nepotřebovala hrát na policajtskou Xantipu.

Pak mě napadlo: nepatří snad paní McIntirová k těm svým bývalým kolegyním, které láska k trpícím bližním nemotivuje v první řadě? Vždy jsem měl dojem, že v jejím oboru se vyskytují často. Asi falešný dojem. Z populárních seriálů v televizi.

Zamrzelo mě, že jsem po elévce loupil očima. Je to přece snaživá, nezkušená mladá holka. Hned jsem si vzpomněl na jinou takovou, stejně snaživou. Na Shirley Churchovou, kterou si vzal mladý Bullock, nyní inspektor Bullock, můj nástupce. *Tempus fugit*. Rád bych ji znova uviděl, jak přede mnou stojí ve vzorné lati. V duchu jsem se musel usmát. A ona se určitě vrátí. Nakonec pozná, že šamusování je příliš monotónní džob. Kdy se jí poštěstí, aby v rámci honby za něčím nevěrným manželem objevila subkontrabassaxofon? Když navíc manželské případy odmítá? Ne, Shirley se určitě vrátí. Jenže to já budu v penzi už deset let. Ne-li déle.

Jestli budu.

Obrátil jsem se ke snaživé elévce a pravil jsem vlídně:

„Pokračujte vy, Miriam.“

Nedůvěřivě po mně mrkla, usmál jsem se a otočil jsem se k laborantce. Za mnou se Miriam, v jedné ani v druhé roli, prostě Miriam, zeptala dr. Smoly svým obvyklým a velmi lákavým hlasem: „Máte na ni - nějaké zvláštní - myslím zvláštní *profesionální* vzpomínky?“

Důraz na to klást nemusela. Jinak O. K. Zeptal jsem se laborantky:

„Jak se jmenujete, slečno?“

„Roberta McAllová.“ Taky hezká holka. V duchu jsem uviděl včerejší zavražděnou. Nemohl být větší kontrast:

„Vy jste byly kolegyně?“

„Ano... byly... Byly jsme kamarádky...“ vzlykla. Počkal jsem, až se trochu ovládne. Její hlas jsem už znal z telefonu a rozuměl jsem mu. Tázavě jsem jí pohlédl do usazených očí.

„Na záznamníku jí včera dvakrát nechala vzkaz nějaká Bobbie?“

„Nojo, to jsem byla já. Kamarádky mi tak říkají - Bobbie.“

Pokynul jsem očima Miriam. Pousmála se a řekla Smolovi: „Zatím vám děkuji, pane doktore.“

Dr. Smola se uklonil.

„Můžu se na chvíli vzdálit?“ zeptal se zdvořile. „Musím si něco vyřídit v osobním oddělení.“

„O. K., pane doktore,“ řekl jsem a člověk z Prahy odešel.

Kývl jsem na Miriam, aby se ujala laborantky, sedl jsem si ke kartotéce na stole, na němž stála mosazná cedulka se jménem *Louise Smith*. Prozatím jsem se však kartotékou nezabýval. Poslouchal jsem, jak si vede Miriam Mallowayová.

„Louise tu byla už přede mnou. Já jsem tenhle džob dostala teprve loni, a to ona už tu málem rok pracovala,“ slyšel jsem dívku jménem Bobbie a *pro forma* jsem vytáhl pár kartotéčních lístků a položil je před sebe na stůl.

„Víte, kde byla zaměstnaná předtím?“ zeptala se Miriam.

„Někde prej ve Winnipegu. Ale když se tu zavedly testy DNA, přijali ji k nám. Ona v tom měla mít zkušenosti z Prahy. Aspoň mi to říkala.“

„Dr. McIntire ji velmi chválil...“

„Louise byla neuvěřitelná! Pracovala strašně rychle, vždycky jsem ji obdivovala. Tady ji měl každý rád. Byla taková – milá – a taky strašně šikovná. Uměla třeba stříhat vlasy...“

Ale! Pomyslel jsem si a neubráníl jsem se soukromé asociaci. Miriam se užasle zeptala:

„Uměla stříhat vlasy?“

„Uměla. Vy přeci víte, slečno...“

„Policejní elév Miriam Mallowayová.“ Zase přísně, nepříjemně, policajtsky. Čertví proč.

„... vy jistě víte, jak jsou dámský kadeřníci drahý! To si člověk z platu – člověk jako já – nemůže dovolit vícrát než... A tak jsme se o tom bavily a ona se nabídla, že mě ostříhá. Myslela jsem si, že si dělá legraci, jenže ona mi řekla, že její maminka byla kadeřnice a naučila ji to.“

„Tak jste se dala ostříhat?“

„No, dala. A když mě potom viděl dr. McIntire, tak se zeptal, v kterém saloně krásy mě tak vypěknili, a já mu řekla, že ten salon se jmenuje Louise Smith, a on se smál a dal se ostříhat taky. Udělala mu krásnej účes. Jako má Bruce Springsteen. A pan

doktor Smola řek, že on by vlastně měl taky šetřit, je tu jen na stáži, a Louisa ho pochválila, že má krásný vlasy, a udělala mu ještě hezčí účes než panu primáři. *À la* John Travolta, víte?“

„Musela to být prvotřídní kadeřnice,“ pravila Miriam s nehraným zájmem.

„To byla!“ pravila Bobbie McAllová a znova se rozvzlykala.

Obrátil jsem se k Louisině opuštěné kartotéce. Ve složkách byly v průhledných ziplockových sáčkích zkumavky s krví, některé byly prázdné. Na přečnávajících chlopních jména, někde jen iniciály. Znal jsem takové kartotéky z Hory Sinaj. Ale tu mě opět zaujal Miriamin výslech.

„... moje *nejlepší* kamarádka! *Nejlepší!*“ slyšel jsem vzlyknout Bobbii. „Ještě minulej tejden jsme spolu byly tančit! Ona strašně ráda chodila do klubu.“

„Chodily jste tam spolu často?“

Bobbie si utřela slzy a zajímavě pravila:

„Spolu prvně. Dřív jsem párkrát byla s Fredem, v jiným klubu – Fred byl můj boyfriend, ale rozešli jsme se a Louise viděla, jak mě to vzalo – skoro po půl roce! Tak mě pozvala, abych si šla zatancovat s ní, a s Louisou to bylo něco úplně jiného než s Fredem. Strašně se mi to líbilo. Louisa uměla fantastický figury! A znala ty muzikanty...“

Zarazila se.

„Co jste chtěla říct?“ pravila vlídně Miriam.

„Já – jak jsem jí v pondělí volala. Večer, víte? To musela bejt ještě naživu – tedy určitě byla, protože mi odpověděla. Řekla jsem jí, jak se mi to s ní v tom klubu líbilo a jestli by se mnou nešla zejtra zas, a ona že zejtra nemůže, až snad příští tejden.“

Zpozorněl jsem. To byl hovor zaznamenaný v šest hodin.

Miriam se zeptala:

„Kdy přesně jste tam šly?“

„Přesně? Ježíš – víte, že vám to nepovím? Ve středu nebo ve čtvrtek. Vprostřed tejdne – ale přesně...“

„Snad si vzpomenete. Říkala jste, že znala ty muzikanty.“

„No – to jsem se – vyjádřila špatně. Zнала jen jednoho. Hrál na bicí a ona za ním o přestávce zašla a mluvili spolu – vlastně

celou tu přestávku. Tak jsem se jí pak zeptala, kdo to je, a ona řekla, že je to kamarád z Winnipegu.“

Vstal jsem od kartotéky. Ta může zatím počkat. Miriamin výslech mě zaujal. Snad že kladla otázky vrstevnici, přestala hrát roli naučenou ve škole pro jiné situace. Přistoupil jsem k ní, mrkla po mně a pořád jako Miriam se Bobbie zeptala:

„Pověděla vám, jak se ten muzikant jmenuje?“

Bobbie zavrtěla hlavou.

„To ne.“

„Jak se jmenovala ta skupina?“

„To taky nevím. Víte, já se o muzikanty moc nezajímala. Já nejsem muzikální, to jenom že Fred chtěl pořád tancovat.“ Zachichotala se. „A přitom mu to šlo jako - vůbec mu to nešlo!“

„A který to byl klub, víte?“

Bobbie zružověla.

„Je to vostuda...“ pak radostně: „Ale trefila bych tam! Je to na Pelham Street!“

Položil jsem Miriam ruku na rameno, Miriam ustoupila stranou a já převzal výslech:

„Jak ten drummer vypadal? Mohla byste ho popsat?“

Pohlédla na mě vyjeveně.

„No vostuda až do stratosféry - já si ho ani nevšimla!“

Zoranžověla do odstínu špatně tónované obrazovky.

„Asi se vám nelíbil,“ řekl jsem. „Škoda. Co se dá dělat. Ale pro nás, slečno, nebude takový problém to zjistit.“

Vyslechli jsme ještě dvě ošetřovatelky a pak jsem požádal Miriam, aby zjistila, jaké tanečníky jsou na Pelham Street, a potom se telefonicky zeptala Bobbie, ve které z nich s Louisou byly.

Miriam se zamyslela, až se jí mezi obočím udělala vráska.

„To tam mám jít? Pelhamka je pěkná lovosice.“

„Existuje telefonní seznam,“ řekl jsem nikoli nevlídně. „Žluté stránky. Tam byste to měla najít. Bobbii řekněte, ať si ještě trochu láme hlavu, jak se ta tanečníka jmenuje - abyste se nemusela příliš namáhat.“

„Ano,“ pravila Miriam, a čekal jsem, že na mě vyplázne jazyk.

Odešel jsem za hraběnkou.

Kapitola čtvrtá, v níž Anka znovu podlehne pokušení

Harold se pohodlně usadil v křesle v mé kanceláři za korálkovým závěsem a řekl napůl vážně:

„Tony mě prosil, abych tě už do žádného případu netahal. Slíbil jsem mu to.“

„Sliby chyby,“ zasmála jsem se. „Bojí se, aby mi zas nějaký lump, kterému bych šlápala na paty, neublížil. Ale nakonec, když něco..., když spolu něco vyřešíme, je na mě pyšný.“

S Haroldem jsme už taková dvojka. Za ta léta, co nás svedla dohromady vražda v našem domě na Sackville, jsme už několika vrahounům překazili kariéru. Hm. Zajímavé je, trochu až nadpřirozené, že v každém našem případě hráli prim krajánci. Jako oběti nebo jako vrazi. Dneska zas.

Jasně za mnou přišel kvůli chudákovi Lojzce Šmídové. Ale nezeptala jsem se ho. Až co řekne on.

„Inu, upřímně řečeno, Annie, já se bojím taky. Kdyby k něčemu došlo, jsi bezbranná. Já mám aspoň pistoli.“

To máš, pomyslela jsem si. Jenomže ne vždycky, a kdy jsi z ní vlastně vystřelil? Ani nevím. Abych zlehčila vážnost chvíle, řekla jsem:

„Kdyby k něčemu došlo a já tu pistoli měla, stejně se netrefím.“

Ani se neusmál. Beulah rozhrnula závěs a postavila před něho na stůl kafe. Udělala na něj oči, jak to umí jenom holky, jako je ona. Harold nereagoval, Beulah hodila očkem po mně, otočila se a prošla závěsem. Kroutila při tom boky, zase jak to umí jen holky jako ona. Aspoň když jsem se o to jednou doma sama pokoušela, čistě abych zjistila, jestli to umím, Tony zamžoural přes svůj zubařský magazín a zeptal se mě, jestli jsem si nepodvrtla kotník.

Harold se zachmuřeně napil a vzdychl.

„Jak tě znám, tušíš, proč tě potřebuju. Ta zpráva v novinách ti jistě neušla. Lítají v tom zase tví krajánci. Zatím jen jako oběť, ale vím já...“

„Louise Smith?“ přerušila jsem ho. „Tvůj dojem je správný. Lojzina Šmídová. Přesně řečeno Aloisie.“

Pokusil se Lojzčino křestní jméno vyslovit, moc se mu to nepovedlo.

„Tak nějak,“ řekla jsem. „Ani jí nebylo třicet. Chodila sem ke mně do salonu. A znala jsem její matku, pracovala se mnou před lety v pražské Hygii. Dost divný název pro salon krásy, nemyslíš? Ale kadeřnice to byla prvotřídní. Taky Aloisie Šmídová. Její dcera se rychle chtěla stát Kanadankou, tak si jméno trochu pozměnila. Míň než jiné podobné Nové Kanadanky...“

„Blíž ses s ní nestýkala?“ skočil mi Harold do řeči. „V jaké společnosti se pohybovala mimo Bon Coeur? Chodila mezi Čechy?“

„To ti nepovím. Jenom že se kamarádila s nějakou Helenou Martinů. Přivedla ji ke mně do salonu. Holka krásná jak z magazínu, ošetřovatelka a krajanka. O jiných Češkách nevím. O žáných mi aspoň nevyprávěla. A ta Helena Martinů se tu dobře vdala. Možná že jejího muže znáš, je prý ve svém oboru dost proslulý. Dr. McIntire.“

Harold kývl.

„Moniku před pár lety léčil. Ale to měl ještě jinou ženu. O té vím jen, že se jmenovala Priscilla.“

„Taky moje zákaznice. Teď se jmenuje Connollyová.“ A potom jsem Haroldovi pověděla to málo, co jsem o Lojzce sama věděla, a to hodně, všechny ty drby, co na sebe ty dvě, Lojzka a Helena, v mém saloně vykvákaly. Jako správné kamarádky se dovedly pomlouvat jedna radost. Hned jsem si uvědomila, že sama bych to neměla dělat, aby si Harold o mně neopravil dobré mínění, a rychle jsem dodala: „To se ale v Čechách nejl tak horké. Tam pomlouvá kdekdo kdekoho, každý ví o každém i to, co o sobě neví ani on sám.“

Konečně se Harold pod vousy pousmál.

„Škoda že v Kanadě to není tak běžné. Ne že by se přítelkyně nepomlouvaly, ale když mluví s policajtem, dostanou bohužel obvykle záchvat diskrétnosti. Přitom z hlediska kriminalistiky se z pomluv dá leccos vystopovat. Mě by například zajímalo...“

Rozhrnul se závěs a Beulah opět předvedla to, co se u mě Tonymu jevílo jako úraz kotníku. Harold samozřejmě zmlkl a podíval se na mou černou krasavici.

„Ještě kafičko?“ zeptala se ho - no prostě jak se umějí ptát jenom holky, jako je ona. A Harold na ni dokonce vycenil chrup, což jsem ho jinak nikdy neviděla udělat.

Toto je pouze náhled elektronické knihy.
Zakoupení její plné verze je možné v
elektronickém obchodě společnosti eReading

.